

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

Prof. dr hab. inż. Jan Pabis 1931 - 2017

W dniu 19 czerwca 2017 roku zmarł prof. dr hab. inż. Jan Pabis, emerytowany profesor zwyczajny Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, pracujący na Wydziale Techniki Rolniczej i Leśnej (obecnie Wydział Inżynierii Produkcji), związany przez dziesięciolecia z Instytutem Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa w Warszawie, jako pracownik naukowo-badawczy i kierownik Zakładów Mechanizacji Ogrodnictwa oraz Energetyki Ciepłej. Był też zastępcą przewodniczącego Rady Naukowej IBMER. Będąc już emerytem pracował jeszcze w Instytucie Technologiczno-Przyrodniczym w Falentach.

Profesor Jan Pabis urodził się 19 stycznia 1931 roku w Korczynie w woj. małopolskim. Po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego w Nowym Sączu w 1950 roku, podjął studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Gdańskiej, które ukończył w 1954 roku, uzyskując tytuł inżyniera mechanika. Studia kontynuował na Wydziale Maszyn i Urządzeń Rolniczych Politechniki Warszawskiej, które ukończył w 1958 roku z tytułem magistra inżyniera mechaniki. W trakcie studiów podjął pracę w Instytucie Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa w Warszawie, awansując od stanowiska asystenta do profesora. Stopień doktora nauk technicznych uzyskał na podstawie pracy doktorskiej pt. „Proces suszenia fluidyzacyjnego drobnoziarnistych produktów rolniczych oraz metody obliczania jego parametrów”, którą obronił przed Radą Naukową Instytutu Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa w Warszawie w 1971 roku. Siedem lat później, na podstawie do-

robku naukowego i rozprawy habilitacyjnej pt. „Podstawy teorii i technologii konwekcyjnego suszenia nasion warzyw”, Rada Wydziału Techniki Rolniczej Akademii Rolniczej w Lublinie nadała Mu stopień naukowy doktora habilitowanego nauk technicznych. W 1985 roku uzyskał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego nauk technicznych. W latach 1990 -2002 pracował na stanowisku profesora zwyczajnego na Wydziale Techniki Rolniczej i Leśnej Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

Biografia Profesora świadczy o przebiegu pracy naukowej bogatej w rozliczne ciekawe zdarzenia i drodże życiowej, na którą duży wpływ miały dzieje Polski. Profesor swymi osiągnięciami naukowymi i praktycznymi dokonaniem wyprzedzał czasy, w których dane Mu było pracować naukowo. Profesor stanowił przykład naukowca łączącego praktykę z teorią, który to wymóg obecnie tak bardzo jest wskazany w działalności naukowej. Dokonania Profesora wskazują jednoznacznie charakter Jego zainteresowań, do których zaliczyć należy badania procesu suszenia, konstrukcje urządzeń rolniczych oraz badania i wykorzystanie systemów energetycznych w rolnictwie, ze szczególnym zastosowaniem odnawialnych źródeł energii. Świadczyć o tym może duży dorobek w konstrukcji i wdrażaniu do rolnictwa nowych urządzeń do pozbiorowej obróbki płodów rolnych, między innymi takich jak suszarki: fluidyzacyjna do suszenia ziarna zbóż, sitowo-komorowa do suszenia nasion, suszarka do suszenia nasion w workach, tunelowo-wózkowa do suszenia warzyw i owoców, przenośnik ślimako-

wy do transportu ziarna zbóż, podgrzewacz powietrza z wymiennikiem ciepła na paliwo stałe oraz kolektor słoneczny do podgrzewania powietrza w urządzeniach suszarniczych. Konstrukcje Profesora charakteryzowały się nowatorskimi rozwiązaniami, a kolektor słoneczny stanowił pionierskie rozwiązanie. Profesor był prekursorem w Polsce i propagatorem zastosowania odnawialnych źródeł energii w rolnictwie – pierwszą pracę na ten temat, zatytułowaną „Kolektory słoneczne - uzupełniające źródło energii w rolnictwie” opublikował w 1987 roku a ostatnią pt. „Inżynieria konwersji energii ze źródeł odnawialnych OZE” w 2015 roku, będąc już na emeryturze. Profesor był autorem lub współautorem ok. 500 prac naukowo-badawczych, 160 publikacji, autorem lub współautorem kilku monografii naukowych i trzech podręczników. Ponadto był promotorem 10 rozpraw doktorskich, autorem wielu recenzji rozpraw doktorskich i habilitacyjnych i ocen wniosków o nadanie tytułu naukowego profesora. Takiego dorobku naukowego życzyłby sobie niejeden naukowiec.

Profesor Jan Pabis był cenionym dydaktykiem. Przez wiele lat prowadził wykłady na specjalistycznych kursach z zakresu suszarnictwa, przechowalnictwa i odnawialnych źródeł energii, organizowanych przez Centralny Ośrodek Doskonalenia Kadr w Kłudzienku. W latach 1973-1975 prowadził wykłady z przedmiotów „Technika cieplna” i „Budowle i urządzenia mechanizacji przechowalnictwa” na Wydziale Techniki i Energetyki Rolnictwa Akademii Rolniczej w Krakowie. Po przejściu do pracy w SGGW prowadził wykłady z przedmiotów: „Problemy techniki cieplnej i produkcji ogrodniczej”, „Technika i technologia konserwacji w produktach ogrodniczych”, „Urządzenia grzewcze w produkcji rolniczej”, „Podstawy czyszczenia i suszenia nasion”. Pod Jego kierunkiem zostały wykonane 34 prace dyplomowe magisterskie i inżynierskie.

Profesor pełnił liczne funkcje w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie m.in. kierownika Zakładu Mechanizacji Ogrodnictwa, kierownika Katedry Inżynierii Procesów Rolniczych oraz prodziekana Wydziału ds. Nauki. Brał czynny udział w pracach wielu stowarzyszeń i organizacji, takich jak: Komitet Techniki Rolniczej PAN, Polskie Towarzystwo Inżynierii Rolniczej, Polskie Towarzystwo Biomasy, International Solar Energy Society, Polsko-Niemieckie Towarzystwo Agrologiczne Techniki i Kultury, Rada Naukowa przy Ministrze Rolnictwa, Rada Naukowa IBMER, Rada Naukowa Instytutu Sadownictwa i Kwiaciarnictwa w Skierniewicach, Rada Naukowa Instytutu Warzywnictwa w Skierniewicach.

Za osiągnięcia w pracy zawodowej uzyskał wiele odznaczeń państwowych, resortowych i nagród, w tym Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Medal 40-lecia PRL, Medal Komisji Edukacji Narodowej, odznakę „Zasłużony Pracownik Rolnictwa”, odznakę „Zasłużony dla Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie, honorową odznakę „Za Zasługi dla SGGW”, nagrodę naukową PAN, Komitetu Nauki i Techniki, dwie nagrody w Konkursie Oszczędności Energii i Paliw oraz nagrodę Mistrza Techniki.

W osobie profesora Jana Pabisa żegnamy człowieka skromnego i bardzo życzliwego, który swą postawą odznaczał się pracowitością i zaangażowaniem w to, co robił. Praca zgodna z zainteresowaniami była Jego pasją, o czym można było się przekonać w rozmowach z Nim, gdy sypał pomysłami i pomagał młodszym kolegom w rozwiązywaniu ich problemów. Pośród wielu zainteresowań, Profesor wiernie kultywował tradycje harcerskie, jeszcze w maju bieżącego roku stawił się na zbiórce swej drużyny harcerskiej w Nowym Sączu. Profesor był otwarty na ludzi. Stanowił wzór do naśladowania dla młodszych pokoleń, często goniących tylko za karierą i zaszczytami a bywa to w perspektywie czasu ulotne - jak stwierdził w ostatniej rozmowie ze mną Profesor.

Cześć Jego pamięci!

Jędrzej Trajer